

Лях А.А., ст. гр. ІІЗ-18-2бд, Чернова І.В. доц., к.філол.н. – науковий керівник

МОВА ПРОФЕСІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦЯ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра УСФН

Бурхливий розвиток комп'ютерних технологій та обчислювальної техніки призвели до виникнення нових термінів. Водночас значна частина спеціальних слів, що виникають спонтанно, належать до професійного сленгу, зрозумілому окремому прошарку користувачів. Такий сленг далекий від наукової термінології, в якій кожному з цих слів є певний більш-менш вдалий відповідник (наприклад: хард - вінчестер, жорсткий диск, кватирки - Windows).

За таких умов все активніше обстоюється думка, що основний масив української науково-технічної термінології 20-30 рр., її «золотий фонд» має повернутися до активного наукового вжитку. У наш час з'являються термінологічні словники в різних галузях науки і техніки, відновлюються традиції термінотворення, які були знищені в 20-30 рр. Однією з перших спроб створення відповідних словників і з комп'ютерної термінології став англо-українсько-російський словник із інформатики та обчислювальної техніки О. Коссака та С. Меньковського, виданий у 1991 р. у Львові, що містив близько 9000 слів.

Фахівці з комп'ютерних технологій, інформатики та суміжних галузей, в основному, використовують літературу та документацію, написану російською та англійською мовами. Більшість програмних засобів та операційних систем надають користувачам екранні повідомлення англійською мовою.

Значна частина комп'ютерної термінології активно запозичувалася. Для стандартизації термінології, що складалась, випускалися словники. Ситуація різко змінилась у 1988 р., коли персональні комп'ютери набули широкого використання. Оскільки основну роль у розвитку обчислювальної техніки та програмного забезпечення відігравали західні держави, зокрема США, переважала англійська термінологія, а вітчизняні розробки дещо відставали.

Наразі значна частина англійських термінів вже не потребує перекладу, оскільки вони вже стали загальноживаними (Internet, CD-ROM, E-mail, on-line, off-line, WWW, Windows, WORD тощо). Окремі запозичені слова є доцільними у використанні, оскільки український відповідник часто задовгий або неточно відображає зміст поняття (наприклад, сервер - станція зв'язку із зовнішньою мережею). Проте деякі мають вдалі українські відповідники (браузер - переглядач, конфігурація - склад, інтерактивний - діалоговий, сортування - упорядкування, драйвер - керівна програма, інсталяція - установка тощо).

Аналізуючи сучасні тенденції розвитку мови, не можна не виділити зміни, які відбуваються в її лексичному складі, особливо у стилістиці усного і писемного мовлення. Це так звані «сленги» (slang – жаргон) – жаргонні слова або вирази, характерні для людей певних професій або соціальних прошарків. Серед молоді все частіше використовується комп'ютерний сленг, зокрема: *вінт* – жорсткий диск, *вінда* – операційна система Windows, *домен* – ім'я комп'ютера або мережі в Інтернет, *клава* – клавіатура, *зависнути* – припинити відповідати на команди, *мама* – материнська плата, *монік* – монітор, *перекачати*, *злити* – переписати інформацію, *постінг* – стаття, надіслана в мережу, *системник* – системний блок, *чайник* – новачок, який не розуміється на комп'ютерах, *юзер* – користувач.

Інтенсивний розвиток науки і техніки разом із процесами глобалізації у сучасному суспільстві приводять до безперервного збагачення термінологічної системи української мови словами і словосполученнями, пов'язаними зі сферою інформаційних технологій.

Комп'ютерна термінологія належить до найбільш динамічних, і в ній навряд чи колись можна буде поставити крапку та вважати повністю дослідженою, оскільки інновації в комп'ютерній техніці розвиваються досить стрімко.